

**I DETTA NYHETSREVE**

- [Byanätsforums roll](#)
- [Föreskrifter om bredbandsstöd försenade](#)
- [Vad händer nu på länsstyrelserna?](#)
- [Fiberhandboken 2.0](#)
- [Regionala bredbandskonferens i Västra Götaland](#)
- [Robust fiberanläggning – ett standardiseringsprojekt i PTS regi](#)
- [Andra utredningar som är på gång](#)
- [Nyckeltalssammanställning – vi behöver er hjälp](#)
- [På gång i Bredbandsforum](#)
- [Erfarenheter från Tiveden](#)
- [Frågor och svar – Regler vid avskrivning](#)
- [Nätfokus: Fem frågor till Ulrik Strömberg i Skaftö fiber](#)
- [Byanätsforum växer över hela landet](#)
- [Utnyttja möjligheterna med Facebook-gruppen](#)

Byanätsforums roll

En oberoende länk mellan aktörerna på marknaden

Byanätsforum är idag en oberoende länk mellan marknadens olika aktörer. Vår roll är att hjälpa de lokala fiberföreningarna att anlägga bredband genom att ta fram underlag, länka till mallar, förmedla kontakt till andra fiberföreningar, myndigheter och marknadsaktörer – således göra allt vi kan för att minska tröskeln för att komma igång med att anlägga bredband. Hur Byanätsforum utvecklas framöver är fortfarande mycket upp till er deltagare. Vilken roll tycker ni att Byanätsforum ska spela? Vad behöver Sveriges fiberföreningar från en aktör som Byanätsforum?

Behovet av ytterligare organisering är tydligt, det ser vi bland annat genom att fler och fler fiberföreningar väljer att klustra sig eller gå ihop och samarbeta tätare i olika former. Dessa lokala och regionala forum och organisationer blir starkare, och kan ta tillvara på fiberföreningarnas intressen och föra deras talan på ett annat sätt.

Anna, Patrik, och Mattias

Byanätsforums kansli

Föreskrifter om bredbandsstöd försenade

Beslutet framflyttat på grund av ändringar rörande upphandling

Jordbruksverket håller på att se över föreskrifterna i landsbygdsprogrammet. Planen var att fatta beslut om dessa under oktober, men Jordbruksverket har valt att tillfälligt lyfta ut bredbandsområdet, efter de synpunkter som inkommit från framför allt Konkurrensverket. Jordbruksverkets bedömning är dock att det endast behövs mindre justeringar i föreskrifterna på de områden som rör upphandlingar och att beslut kommer att kunna fattas om dem i närtid. Detta kommer dock inte att försena utbetalningarna av stöden i Landsbygdsprogrammet. Bredbandsstödet, liksom flera andra stödformer, ska börja betalas ut våren 2016.

När föreskrifterna är beslutade kommer vi att lägga ut information om dem på vår hemsida och i Facebook-gruppen. För aktuell information besök Jordbruksverkets webbplats: www.jordbruksverket.se/bredband

[Läs Jordbruksverkets pressmeddelande om situationen](#)



Vad händer nu på länsstyrelserna?

Varje län gör sin prioritering

Länsstyrelserna måste invänta Jordbruksverkets föreskrifter innan de kan börja handlägga besluten. Beslut om utbetalning av bredbandsstödet till lokala fiberföreningar kan tas först efter Jordbruksverkets nya it-system är i drift, vilket innebär april-maj 2016. Utbetalningar av stöd kommer att kunna göras först efter det. På länsnivå bestämmer varje länsstyrelse följande delar:

1. Stödprocenten, anpassad till varje läns förutsättningar
2. När beslut fattas (löpande eller i olika beslutsomgångar)
3. Poängnivå för prioriteringar

Information om respektive läns hantering går att finna på www.lansstyrelsen.se

Fiberhandboken 2.0

Reviderad version med nya och uppdaterade mallar

[Coompanion](#) har uppdaterat Fiberhandboken och lanserat version 2.0. I den omarbetade handboken har man bland annat anpassat och redigerat texter och bilagor. Handboken är även anpassad efter goda exempel som finns ute i verkligheten. Dokument som stadgar, anslutningsavtal och markupplåtelseavtal har förbättrats och det finns ett överlåtningsavtal av andel för de som säljer sina fastigheter. Förutom detta finns dokumenten i redigerbart format på Byanätsforums webbplats.

[Klicka här för att ladda ner Fiberhandboken 2.0](#)



Regional bredbandskonferens i Västra Götaland

God uppslutning och gott humör i Göteborg

Den 13 september samlades representanter från lokala fiberföreningar i Göteborg. Post- och telestyrelsen (PTS) och Bredbandsforum fanns också på plats.

Cirka 300 deltagare från lokala fiberföreningar i Västra Götaland hade slutit upp på Svenska mässan i Göteborg för att lyssna på information om fiberutbyggnad, stöd, tjänster och allt som hör därtill. Konferensen var ordnad av Västra Götalandsregionen i samarbete med Bredbandsforum och Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Samtliga presentationer och filmer från konferensen finns på:

<http://www.vgregion.se/sv/Vastra-Gotalandsregionen/startsida/Regionutveckling/Infrastruktur/Bredband/Informationsmoten1/Regional-Bredbandskonferens/>

Robust fiberanläggning – ett standardiseringsprojekt i PTS regi

Post- och telestyrelsen har startat projektarbetet med att etablera en miniminivå för fiberanläggning

Beroendet av bredband ökar i hela samhället. Den fiberinfrastruktur som byggs idag kommer samhället att vara beroende av under en lång tid framöver. Den måste därför vara robust, driftsäker och anläggas kostnadseffektivt. Detta medför ett stort behov av fortsatt arbete med att öka kunskapen om verksameters beroende av bredband samt hur man tekniskt upphandlar, kravställer och anlägger robusta bredbandsnät på ett enhetligt sätt.

Projektet Robust fiberanläggning syftar till att etablera en miniminivå vid byggnation av fibernät genom att öka kunskapen för alla som arbetar inom området.

För att projektet ska få tillräckligt genomslag är det initierat av PTS och baseras på Bredbandsforums



arbetsgrupp "Robusthet II". Projektet ska drivas med stöd av övriga branschaktörer som exempelvis nätägare, materialleverantörer, entreprenadföretag som förlägger fiberinfrastruktur, tillverkare av anläggningsmaskiner, aktörer för hantering av utbildning och certifikat för företag och individer.

Projektet påbörjas 1 september och kommer att pågå under hösten och hela 2016.

Projektet kommer att genomföras i tre olika delprojekt och görs i samverkan med branschens aktörer. De olika delprojekten är:

Vägledning för anläggning av fiberoptiska bredbandsnät

Här handlar det om att sammanställa de rekommendationer som redan finns i dag till en tydlig vägledning för byggnation av noder och fibernät. Vikten av en gemensam samsyn kring detta är vital.

Vägledning för metodval och förläggningsteknik

Denna del handlar om själva förläggningen och schaktarbetet där projektet kommer att sammanställa en rekommendation för olika förläggningstekniker beroende på markförhållanden och möjligheter.

Fiberanläggningscertifiering

Den tredje delen ska säkerställa att framtaget material används och att kompetens finns hos företag och medarbetare genom ett certifieringsförfarande. Ett entreprenadföretag ska kunna certifiera sig specifikt för anläggning av fiberinfrastruktur. Dessutom ska den personal som jobbar som maskinförare få särskild kompetens kring exempelvis styrd borrning, fräsning, plöjning med mera samt certifiera sig inom vald metod.

För att resultaten i dessa tre delprojekt ska fungera över tid knyts sacken ihop genom att etablera en förvaltningsorganisation där branschen ansvarar för att hålla materialet levande över tid.

Du som önskar ställa frågor eller få mer information om projektet kan göra det till nedanstående kontakt: robustfiber@pts.se

Nyckeltalssammanställning - vi behöver er hjälp

Sammanställning av kostnader på gång

En av de vanligaste och mest återkommande frågorna som ställs till Byanätsforum är: "Hur mycket kostar det?". I syfte att kunna ge svar genomförs nu arbetet med att göra en nyckeltalssammanställning.

Tanken är att kunna samla riktvärden för de vanligaste kostnaderna vid bredbandsbyggnation och schablontal för drift och underhåll av byanät. Med en uppsättning nyckeltal torde det bli lättare för fiberföreningar att fatta beslut och bedöma sin ekonomiska situation. Tidigare pilotprojekt på området har blivit uppskattade.

Vi har gett en konsult i uppdrag att ta fram underlaget och vi kommer att behöva hjälp av er att få fram kostnadsunderlag. Anmäl gärna ert intresse till byanatsforum@bredbandsforum.se om ni vill delta, så återkommer vi med vilken information som vi skulle behöva få del av.

De preliminära resultaten kommer att publiceras på www.byanatsforum.se vid årsskiftet.

Andra utredningar som är på gång

Utredning om den svenska modellen av studenter från Sveriges Lantbruksuniversitet i samarbete med Hela Sverige ska leva

Syfte med utredningen är att skapa en överblick över den svenska modellen för fiberutbyggnad, med fokus på landsbygdens situation utifrån olika aktörers syn. Utredningen kommer främst att inrikta sig på kommunernas arbete med fiber på landsbygden, vilka utmaningar som de har och möjligheter de ser.



På gång i Bredbandsforum

Bredbandskoordinatorer snart på plats

I maj 2015 beslutade regeringen om ge alla län erbjudande och finansiering för att kunna tillsätta en regional bredbandskoordinator. Beslutet gäller för perioden 2015-2020 och syftet är att bredbandskoordinatorerna ska arbeta för bredbandsutbyggnad i det egna länet, men också för länsöverskridande samarbeten. Koordinatorerna ska fungera som en kontaktpunkt för bredbandsfrågor i länet för både offentliga och privata aktörer. De ska även stödja och främja kommunernas arbete med bredbandsfrågor, samt det arbete som bedrivs av landets fiberföreningar.

För att stödja bredbandskoordinatorerna inrättades även ett nationellt sekretariat på Bredbandsforums kansli. Det nationella sekretariatet ska tillhandahålla ett nätverk för bredbandskoordinatorerna samt ansvara för koordinatorernas kompetensutveckling.

Erbjudandet om att tillsätta en koordinatorfunktion är riktad till den organisation som har det regionala utvecklingsansvaret i länet. I fyra län (Norrbotten, Stockholm, Västerbotten och Västernorrland) är det länsstyrelsen som har det regionala utvecklingsansvaret, i övriga län erbjuds landsting, kommun- eller samverkansorgan att upprätthålla funktionen.

Samtliga län har rekviderat medel för att tillsätta en koordinatorfunktion och under hösten pågår rekrytering av bredbandskoordinatorer i alla län.

På det nationella sekretariatet arbetar sedan i augusti Åsa Möller och Kristina Lindbom. Under hösten arbetar sekretariatet främst med att kartlägga nuläget i länen, identifiera behov och förväntningar samt att ta fram information och kompetensstöd till bredbandskoordinatorerna. En viktig del är att träffa berörda aktörer både i länen och på nationell nivå och i september har sekretariatet bland annat medverkat på Stadsnätetsföreningens bredbandsbåt och på ett möte i Länsamverkan bredband. I mitten av oktober har sekretariatet bjudit in till möten med de regionala bredbandskoordinatorer som redan är tillsatta. Ett

större uppstartsmöte, med samtliga regionala bredbandskoordinatorer, är planerat till i början av 2016.

[Läs mer om bredbandskoordinatorerna på Bredbandsforums webbplats](#)



Frågor och svar: Vad finns det för regler vad gäller avskrivning

Byanätsforum tar kontinuerligt emot frågor från byanät runt om i Sverige. Alla frågor publiceras på Forumets digitala diskussionssida:
<https://www.facebook.com/groups/byanatsforum/>

En fråga som ofta ställs rör avskrivning av tillgångar.

Aktiv utrustning är inventarier med avskrivningstid på 3-5 år. Patchar och kablar brukar vara direktavskrivna inventarier. Förläggingsmaterial är inventarier i lager innan användning och räknas som lagervaror, men så fort man gräver ner och kopplar ihop dessa så är det en anläggning, likväl som en komplett nod är en anläggning.

En anläggning i form av fiber och kanalisation har en betydligt längre livslängd varför de kan jämföras med avskrivningar på byggnader och markanläggningar dvs. 4-5% per år, dvs vedertagen standard i branschen är avskrivning på 20-25 år. Anläggningen bör ingå under klassificeringen byggnader och mark. Sedan kan man lämpligen i sin årsredovisning notera att kontot avser föreningens fiber och kanalisation. Att sätta en



lång avskrivningstid kan innebära att föreningen hamnar i ekonomiska problem genom att t.ex. fibern har ett restvärde på 70-80% samtidigt som ingen intäkt finns på den fibersträckan.

Den kassa som föreningen bygger möjliggör återbetalning av insatsen till medlemmarna utifrån en takt som styrelsen bestämmer. Coompanion brukar råda föreningar att återbetala insatsen. Anledningen till det är dels utifrån den praxis och grundprincip som står i lagen dels för att eliminera risken att Skatteverket tolkar en icke återbetalningsbar insats som en avgift. Avgifter har 25% moms och fördyrar alltså investeringen med motsvarande belopp.

Erfarenheter från Tiveden

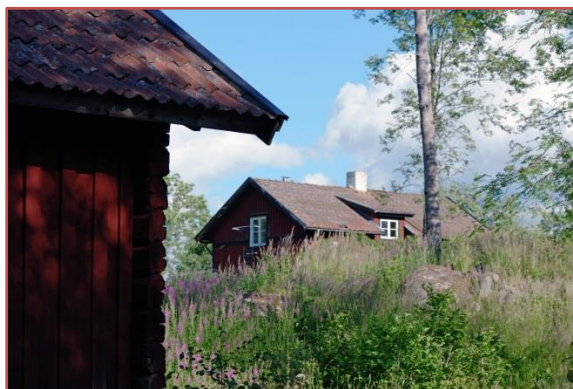
Vad hände när deras nät var färdigbyggt?

Efter att ha arbetat sedan hösten 2010 togs [Davidstorps byanät Ek. för.](#) med 29 fastigheter och 34 abonnemang i drift under det första kvartalet 2013. För drift och underhåll av nätet tecknades ett upplåtelseavtal med Skanova. Olle Finnman, projektledare för utbyggnaden i Tiveden/Davidstorp, berättade för Byanätsforum om vilka utmaningar ett byanät kan ställas inför efter att nätet är färdigbyggt.

– Nätet togs i bruk under våren 2013. I slutet av 2013 anmälde två nyinflyttade och ytterligare fem fastighetsägare inom kanalisationsområdet att de var intresserade av att få en bredbandsanslutning. Enligt upplåtelseavtalet med Skanova ska föreningen under avtalstiden, till 2018, anlägga ny kanalisation i den mån det behövs för att ansluta ny medlem i föreningen till kanalisationen.

– Men det visade sig under 2014 att förutsättningarna för oss som byggt byanät med hjälp av bidrag hade ändrats. Skanova godkände inte sambyggnad i eldistributörens stolplinje för lågspänningsmatning fram till aktuella fastigheter. Dessutom hade byanäten skapat en kommersiellt intressant eftermarknad som gjorde att Telia, i vårt fall, underhandlade med länsstyrelsen om att få överta nätet i förtid. Det innebar att det fanns två alternativ för utbyggnad:

1. Om Telia/Skanova fick överta kanalisationen i förtid, skulle den fastighetsägare som vill ansluta sig, anmäla det som vanlig villakund till Telia Öppen Fiber, som sedan gör utbyggnaden och fiberinstallationen till en kostnad som bestäms av Telia.
2. Om föreningen fortfarande ska äga kanalisationen, anmäler den nya fastighetsägaren sig till föreningen, som bygger ny kanalisation och beställer fiberinstallation av Telia Operator Business. Det förutsätter kontakter med Skanova om bl a markavtal och val av förläggning.



På bilden: Torp i Tiveden

– Det här gjorde det omöjligt att förutse kostnaden för dem som ville ansluta sig. Efter preliminära kostnadsberäkningar för alternativ 2, återstod två eller tre intresserade fastighetsägare. En av dem har ca 50 m grävning till närmaste anslutningspunkt, de två andra har ca 300 m grävning eller sambyggnad i stolplinje för lågspänningsmatning fram till bostadshuset från resp. anslutningspunkt.

– Den 8 januari 2015 kom nya bestämmelser från jordbruksverket om överlåtelse av bidragsfinansierade byanät med olika avtal beroende på när det ursprungliga avtalet tecknats. I vårt fall gällde 5-årsregeln och vid ett möte med Skanova i Örebro den 10 mars fick vi rådet att ta kontakt med elleverantören och avtala om samförläggning med lågspänningsledning i mark.



Kontakter med elleverantören visade att det var en tänkbar möjlighet men de hade inte tid att göra någon projektering förrän tidigast hösten 2015.

– Vi har nu offerter från en fiberentreprenör (projektering, material, inmätning, dokumentation) och från kommunikationsoperatören (fiberinstallation, driftsättning) men saknar offert på förläggning (samförläggning eller egen grävning).

– Det är en stor begränsning för bredbandsutbyggnaden på landsbygden utanför tätorterna att inte få utnyttja möjligheten till sambyggnad i eldistributörens stolplinje för lågspänningsmatning sista sträckan till bostadshuset, särskilt där det är svårframkomlig, bergig terräng som i Tiveden. Konsekvenserna av ett avbrott på en sådan sambyggd luftledning måste anses rimliga. Det drabbar en enskild fastighet och utan el fungerar normalt inte heller bredbandet. Men problemet är knappast tekniskt/praktiskt utan ekonomiskt och kanske främst en fråga om ledningsägare på kort och lång sikt.

Vi tackar Davidstorps byanät Ek. för. för den mycket relevanta informationen. Besök gärna föreningens webbplats om ni vill ha mer information eller ta kontakt:

<http://www.tiveden.nu/bredband-i-tiveden/fibernat-i-tivedendavidstorp/>

Nätfokus: Fem frågor till Ulrik Strömberg i Skaftö fiber

Fiber som hävstång för lokal utveckling



[Skaftö fiber](#) återfinns i Bohuslän. Föreningen startades för att säkerställa bredbandstillgången på ön och projektet ingår i ett spektrum av aktiviteter för att stärka den lokala utvecklingskraften. Många på ön är deltidsboende och har varit skeptiska till fiber.

Genom ett intensivt arbete har dock intresse kunnat skapas och krafter mobiliserats.

Här ger Ulrik Strömberg, aktiv i Skaftö fiber ekonomisk förening och med stort engagemang för landsbygdens utveckling genom Hela Sverige ska leva, svar på frågor och funderingar ur ett byanätsperspektiv.

Hej Ulrik! Vad fick er att ta initiativ till att börja bygga ett eget nät?

– Vi var en grupp intresserade som ville vara med och framtidssäkra och utveckla Skaftö i Lysekils i kommun genom att bygga ut ett fibernät för att på sikt få ytterligare åretruntboende att bosätta sig på ön och då bjuda in till utvecklad service, resurser i skola och äldreomsorg, ökat och förbättrat näringslivsklimat samt att kunna attrahera den yngre generationen. Dessutom hade vi en ambition att låta Skaftöborna få medverka till att bygga framtidens infrastruktur, på samma sätt som tidigare gjorts med el, vatten och vägar.

Hur stort förväntas ert nät bli?

– I nuläget är vi över 700 som undertecknat fastighetsanslutningsavtalet av ca 1 500 fastigheter på ön. Vi har många deltidsboende på ön så i sommar har vi haft en stor fiberkampanj för att få fastighetsägare över hela ön att ansluta sig. Det har fallit väl ut och fler avtal inväntas.

Vad har varit den största utmaningen?

– Den största utmaningen har varit att mobilisera många människor och visa på nyttan av en fiberanslutning till fastigheten, samt att få engagerade personer till en styrelse som vill ge allt och hålla ut under några år.

– Det ska sägas att arbetet varit tufft. Luften gick ur i förra svängen när medlen på Jordbruksverket tog slut. Det krävdes omtag, vilket inte är helt lätt att återigen hitta engagerade människor. Det behövs mer medel för att kunna bygga fiber på landsbygden. Föreningarna som är ryggraden i utbyggnaden måste stöttas.



– Vi har också stött på utmaningar i de byråkratiska avgränsningarna Begreppet *landsbygd* (200 invånare!) kontra *tätort* – blir fel i stödhanteringen på orter som t.ex. Grundsund och Fiskebäckskil på Skaftö. Kom gärna och besök oss under vintermånaderna, då är det inte ljus i varje hus.

– Lägg därtill långdragna diskussioner med den så kallade marknaden. Här krävs juridisk, ekonomisk och teknisk kompetens för att hamna rätt, vilket inte alla föreningar har. Vi har haft hyfsad kompetens i båda svängarna, men ändå är det svårt!

Vilka är de viktigaste lärdomarna till andra byanät?

– Var uthålliga, ha inte för bråttom, ta vara på den kunskap som finns hos Byanätsforum och ha kontakt med närliggande föreningar.

– Det är också centralt att skaffa människor i eller runt föreningen med: juridisk, ekonomisk och teknisk kompetens, det behövs! Inte minst är det regelverk som styr stöden komplext. Här skulle verkligen ytterligare förenklningar vara välkomna.

Vad är nästa steg?

– Vi säljer av vårt nät direkt så fort slutbesiktningen är klar, föreningen ser ingen möjlighet och har inget intresse av att driva det vidare själva. Målsättningen var att få fiber till Skaftö. Vårt engagemang för det lokala fortsätter sedan på olika vis i Skaftö Öråd.

Byanätsforum växer över hela landet

Fler än 250 nät har nu anslutit sig

Byanätsforum växer hela tiden och når idag ca 250 av de över 1000 föreningar som finns. Målet är att nå ut till så många som möjligt för att kunna hjälpa till med information, kontakter och vara en länk mellan de olika aktörerna på marknaden.

Utnyttja möjligheterna med Facebook-gruppen

Viktiga frågor når rätt personer via diskussionsgruppen

Många frågor om inkommer till Byanätsforum passar mycket bra att ställa till den grupp av över 200 fiberförenings-entusiaster som Facebook-gruppen nu består av. Vissa högst relevanta frågor som inkommer till Byanätsforum, t ex den om hur man löser finansiering då bidrag dröjer, genererar stor diskussion. Bankernas vilja att låna ut pengar till lokala fiberföreningar varierar stort, liksom kommunernas vilja att gå i borgen för lånen. Många råd och tips från andra fiberföreningar presenteras i diskussionsgruppen.

Tack till alla som ställer frågor, ger tips och kommentarer.

Gå med idag i den slutna gruppen Byanätsforum på Facebook:

<https://www.facebook.com/groups/byanatsforum/>

Om Byanätsforum

Byanätsforum är ett initiativ från regeringens Bredbandsforum. Målet med Byanätsforum är att förenkla för byanäten i Sverige.

Om nyhetsbrevet

I nyhetsbrevet samlar Byanätsforums nyheter om arbetet med bredband på landsbygden.

Har du fått nyhetsbrevet från byanatsforum@bredbandsforum.se?

Vill du inte ha det framöver vänligen hör av dig till byanatsforum@bredbandsforum.se